

ZALAI HÍRLAP

DÉL-ZALAI KIADÁS

LVIII. évfolyam 30. szám

KÖZÉLETI NAPILAP

Ára: 46 Ft

Segíteni, mindenáron

A speciális mentők a legnagyobb bajban is helytállnak

Murakeresztúr (sz. a.) – Az eltűnt tótszerdahelyi fiatalember felkutatása érdekében a speciális mentők és keresőkutyák – képiükön *Lehoczy László* és *Mancs* nevű német juhásza – több alkalommal több napot töltöttek a falu környékén. A nem mindennapi tevékenységüket – a többszöri zalai tartózkodásuk során végzett munkájukról készített fotókkal illusztrálva – a 9. oldalon mutatjuk be.

Kenyérárat emelnek

Drágább a bér, az alapanyag, az energia

Összeállítás (t. s.) – Hetek óta hallani arról, hogy a pékszakma a megnövekedett kiadásai ellensúlyozására kénytelen lesz emelni a kenyérárakat.

A kenyéráremelés ténye már nyilvánvaló. A mértékekről

nap délelőtt *Verli József*, a Sütőipari Egyesülés igazgatója. – *A minimálbéremelés és annak vonzatai. Tavaly óta nem érvényesítette a szakma a szolgáltatásokban, az alap- és segédanyagokban, az energia árában bekövetkezett jelentős változásokat. Ez évtől kötelező a költsé-*

Pórusul járt betörők

Nagykanizsa (a. g.)

– Szombaton hajnalban a Templom téren lévő presszónál tetten értek két ismeretlen személyt, akik a villanyóra kapcsolódobozát kifeszítették, az áramot lekapcsolták. A bejárati ajtót is megfeszítették, de bemenni

Kampányizú v az Országgyű

Budapest (mti) – A parlament őszi ülészakának befejezése óta hozott fontosabb kormányzati döntésekről számolt be napirend előtti felszólalásában *Orbán Viktor* miniszterelnök hétfőn.

A hétfői ülésen a képviselők egyperces néma felállással emlékeztek meg a vasárnap elhunyt *Rapcsák András* (Fidesz) országgyűlési képviselőről, Hódmezővásárhely polgármesteréről.

Az EU agrártámogatási javaslata és a kedvezménytörvény állt a kormányfői beszámolót követő reagálások középpontjában, melyek során az ellenzéki frakciók a kormány agrár- és külpolitikáját,

Rapcsák
döemből

a kormány
zék meg
élesen. (F
SZDSZ: n

Nem vitték ki a

Budapest (mti) – Az előző 2000. évhez viszonyítva tavaly több mint 1,1 milliárd euróval javult a folyó fizetési mérleg egyenlege.

A Magyar Nemzeti Banknál számoltak azzal, hogy az elmúlt kilenc év legjobb folyó fizetési mérleg-egyenlege lesz a tavalyi,

mivel M
évek óta
mondta J
bank eln
ségi újsá

Hozzá
tése örül
visszauta
érték el.
Az elemz

Hazamehetett a ku

■ Szalabán Attila

Hallhattunk róluk a bódvárakói barlangban rekedt bűvár mentése kapcsán. Részt vettek a Murakeresztúron eltűnt tótszerdahelyi fiatalember keresésében. Hazánkban, de szerte az egész világon – például Törökországban és Kolumbiában is – rendszeresen hálával emlegetik a magyar speciális mentőket, hiszen emberek százai köszönhetik nekik az életüket.

Magyarországon számos speciális mentőcsapat létezik. Miskolcon, Szolnokon, Budapesten és Nyíregyházán egyaránt alakultak különleges kiképzésen részt vevő csoportok, akik extrém körülmények közötti mentőakciók lebonyolítására specializáltak magukat. Közéjük bekerülni nem egyszerű feladat. Fizikálisan és szellemileg egyaránt komoly felkészültséget kíván, de még ezek megléte sem eredményezi feltétlenül azt, hogy valaki például a miskolci „Spider” csoport tagja lehessen, nekik ugyanis az átlagosnál jóval nagyobb lelki erő is szükségük van.

Az esetek 80 százalékában már későn riasztják őket, így gyakran csak a bajba jutottak

A hét végén az eltűnt tótszerdahelyi fiú kutatásakor még az örvényes Murát is átvizsgálták a szolnoki speciális mentők

Segíteni: ez mindenki közös célja

Néha megdöbbentő feladatok elvégzésére is vállalkoznak a speciális mentőalakulatok

holttestére bukkannak rá. A látványrendszerint sokkoló – több hetes vízihullát vagy egy összemolott ház alatt fekvő, összetört testet megtalálni bizony megrá-

höz közeli terepen gyakorlatoznak.

– Szagmintákat tartalmazó gézlapokat szerzünk például egy hullahézból – mesélte Turi

kutyákkal. Folyamatosan képezük, gyakoroltatjuk magunkat, hisz számtalan szituáció előfordulhat a bevetések során. Ugyanakkor a kutyákat is tréningben

ló szimatú négylábú társa.

A kutyákra óriási feladat hárul az akciók során. Hatalmas embertömegeket kellene megmozgatni ugyanis például egy

lásához. Szerencsére a négylábúak bevetésével ez lényegesen egyszerűsödik, hiszen az ebek orrában bízva nyugodtan hagyhatunk kisebb részeket a sorfal-

ri szagot. Így vált világhírűvé például Mancs, a miskolci Spiderek egyik német juhásza, aki Lehoczky László irányításával akár a víz alá merült holttestet is képes megtalálni, de hosszan lehetne a kiváló képességű mentőkutyák neveit sorolni: Exho, Radar, Black, Bessy – a teljesség igénye nélkül néhány, az eddigi akciókban jeleskedő ebek közül.

– Egy „Erős” névre hallgató welsh terrierrel kezdtem el ezt a fajta munkát 12 évvel ezelőtt – emlékezett Lehoczky László –, akkor jött az ötlet, hogy mentőkutyás alakulatot szervezzünk. Az általunk követett eltűnt személyek nyomai sokszor vezettek vízpartra vagy szakadékokhoz, így merült fel a speciális kiképzés szükségességének, a bűvár, az orvos csapatba való integrálásának gondolata. 1996-ban nagy mérföldkőhöz értettünk: ekkor vettünk részt először nemzetközi bevetésen. Egyiptomban, egy összedőlt 12 emeletes ház romjai között kutattunk.

A speciális mentők életmódja nagyon eltér a „hagyományos, békés” családi jólétől. Riasztás esetén nem keres kifogásokat – tudják, hogy menniük kell, hiszen eredményt a jól szervezett, összehangolt csapatmunkától várhatnak csak. Gyakran órákon keresztül utaznak jobb-rosszabb körülmények között. Az akciók helyszínén általában a legnehezebb feladatokat bízzák rájuk – senki nem szeret félcipőben félméteres havat taposni egy zombékos, mocsaras területen, de a speciálisan képzett mentőalakulatok ezt is elvégzik. Néha polgári aggyal

Életmentés

Az eltűntet mindenáron fel kell kutatni

ző életmód. Az első ilyen halottal való találkozás egyfajta vízválasztó is lehet.

– Mivel egészségügyi iskolát végzek – mondta Ádel Móni, aki kezdőként afféle „gyakorlóidejét” tölti a szolnoki „Életjel” kutatóegységénél –, már láttam a kórházban halottakat. Az azonban teljesen más, mint például egy katasztrófa áldozatának a látványa, de remélem, szükség esetén megbirkózom majd a próbatétellel.

A csapatok tagjai szinte kizárólag mellékállásban, szabadidejük és munkahelyi szabadságuk terhére vesznek részt az akciókban. Vannak köztük katonák, villanszerelők – abban azonban mindannyiuk természete egyezik, hogy „fanatikus” küzdenek az emberéletekért. Tevékenységük teljesen kitélti a mindennapjaikat. Amikor éppen nem az ország valamely pontján kutatnak eltűnt vagy szerencsétlenül járt emberek után, akkor a lakóhelyük-

László –, és azokat, vagy egy elbújtatott segítőnket kerestetjük a

kell tartani. Szinte mindannyiunknak van egy képzett, kivá-

több négyzetkilométeres erdőcsatárláncban történő átvizsgá-

ban – a képzett állatok akár több 10 méterről felismerik az embe-

A speciális mentők munkájában és életében óriási szerepet kapnak a keresőkutyák (*balra lent*). Segítségükre sietnek általában a helybéliek is, akik ha mászt nem is tehetnek, legalább térképeken megmutatják az átfésülendő területeket (*balra fent*), melyeken aztán az esetek többségében a csatárlánc végighalad. A munka elvégzése után mindig jól esik a pihenés, ez igaz a miskolci „Spider” speciális mentőcsoport tagjaira is, akik a mura-keresztúri akció során egy-egy pohár sör mellett frissültek fel (*jobbra fent*). S miután minden remény elszállt, érdemleges új információ nem áll már rendelkezésre, a különleges egységek is kénytelenek elbúcsúzni (*jobbra lent*), felkészülve az új feladatokra

Fotó: V.Gy., Sz. A.

meg nem érhetően cselekszenek: habozás nélkül bemásznak egy összedőlés előtt álló ház pincéjébe, ha a legkisebb esély is van arra, hogy ott található a bájba jutott személy. Munka után gyakran a mikrobuszaikban vetnek maguknak „ágyat”, néha sátrakat vernek – nagyon ritka eset fordult elő velük Tótszerdahelyen, ahol a *Svélec István* után kutatókra óriási hálával gondoló helybeliek a családi házaik szobáit osztották meg velük.

Mindezt ráadásul mindenfajta anyagi ellenszolgáltatás nélkül teszik. Szervezeteik karitatív módon működnek, semmilyen térítést nem kérnek munkájukért. Az államtól sem igen kapnak pénzt, pedig próbálnak pályázni, de eddig nem sok eredménnyel. Bevételeiket a személyi jövedelemadókból az általuk létrehozott alapítványok részére áttal 1 százalék, valamint a különböző vállalkozások többnyire természetbeni támogatásai jelentik.

– Édesapám révén adott volt, hogy én is csatlakozzam a speciális mentőkhöz – említette *Juhász Rita* –, de soha, egy pillanatra sem merült fel bennem, hogy ezért pénzt kellene kérnem. Akciókon is csak egyetlen dolgot tartok szem előtt: valaki eltűnt, és nem tudni, hogy mi lett vele.

S hogy meddig lehet ezt a munkát végezni? Lehoczky László szerint nincs korhatár. Az idősödő speciális mentős is képes – fizikumától és szellemétől függetlenül – feladatokat ellátására. Ha már nem bírja a hosszú kilométereket, akkor a szervezésben, irányításban működhet közre. Emellett jelentős tapasztalatával segítheti a fiatalokat, jó tanácsokat adhat – mindezt a közös cél, a bájba került személy megmentése érdekében.